

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/86/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010553
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010553.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov Mgr. Kristíny Ferencziovej a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 25.4.2022 č.k. 5PP/59/2022-29, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16.8.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 25.4.2022 č.k. 5PP/59/2022-29 rozhodol podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona tak, že zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Nitra zo dňa 12.4.2018, sp. zn. 5T/36/2018.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť, ktorú bližšie neodôvodnil. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku na podanie si žiadosti o podmiennečné prepustenie, ale prvú materiálnu podmienku splnil iba čiastočne a druhú materiálnu podmienku nesplnil úplne.

V odôvodnení prvostupňový súd uviedol, že v prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností vychádzal z obsahu hodnotenia riaditeľa ÚVTOS, ktoré konštatovalo, že správanie a vystupovanie odsúdeného bolo na priemernej úrovni. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa sa snažil dodržiavať, ale vyskytli sa taktiež porušenia interných predpisov, v jednom prípade závažným spôsobom. Príkazy a nariadenia príslušníkov plnil. Počas výkonu trestu bol doposiaľ štyrikrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Odsúdený

bol od 16.09.2020 do 27.05.2021 pracovne zaradený na pracovisku mimo ústav s dohľadom ALRO-SLOVAKIA. Následne bol dňa 28.05.2021 do 10.08.2021 vyradený z dôvodu závažného porušenia pracovnej morálky. Dňa 31.08.2021 bol zaradený na pracovisko v ústave s dohľadom - IAC Lozorno, kde pracuje doposiaľ. Resocializačná prognóza sa u odsúdeného z hľadiska hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti javí ako menej priaznivá. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní čiastočne a preukazuje čiastočné splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie.

Pri hodnotení druhej materiálnej podmienky, súd prvého stupňa konštatoval, že vzhľadom na resocializačnú prognózu a obsah registra trestov, kde má odsúdený evidovaných doposiaľ 12 záznamov je vysoká miera pravdepodobnosti ďalšej recidívy. Z obsahu registra trestov vyplýva, že odsúdený sa dopúšťal hlavne trestných činov krádeže v zmysle § 212 Trestného zákona, a preto je z tohto hľadiska považovaný za špeciálneho recidivistu. Odsúdenému boli za trestné činy ukladané prevažne nepodmiennečné tresty odňatia slobody, ale v niektorých prípadoch boli uložené aj podmiennečné tresty odňatia slobody so skúšobnou dobou či alternatívny trest v podobe trestu povinnej práce, avšak ani tento druh trestov nemal vplyv na zmenu správania odsúdeného a ďalšie páchanie trestnej činnosti. Z lustrácie centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov vyplýva, že odsúdený má evidovaný 1 záznam, pričom sa jedná o priestupok spočívajúci v krádeži tovaru. Súd prvého stupňa poukázal na skutočnosť, že odsúdenému bol rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 31.03.2016 sp. zn. 4T/120/2015 uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 4 mesiace s podmiennečným odkladom so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky a 4 mesiace. Napriek hrozbe ďalšieho nepodmiennečného trestu odňatia slobody, odsúdený nevedol v skúšobnej dobe riadny život a dopustil sa ďalších majetkových trestných činov, za ktoré mu bol trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany zo dňa 20.06.2017 sp. zn. 8T/17/2017 uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a trestným rozkazom Okresného súdu Nitra zo dňa 12.04.2018 sp. zn. 5T/36/2018 uložený trest odňatia slobody nepodmiennečne vo výmere 8 mesiacov.

Uvedené zistenia, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí, sú zistené správne a sú tými relevantnými skutočnosťami, ktoré bolo potrebné zvážiť a vyhodnotiť v súvislosti so skúmaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného. Úvaha prvostupňového súdu pritom vychádza z logického zhodnotenia zistených skutočností.

Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona (preukázanie polepšenia plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu), prvostupňový súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku úplne nespĺnil. K jeho odôvodneniu ešte sťažnostný súd dopĺňa, že pri rozhodovaní o splnení prvej materiálnej podmienky, ide o to rozlíšiť, kedy správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody sú prejavom len vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie ústavu na výkon trestu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného odôvodňujúce nádej, že i v budúcnosti povedie riadny život. To znamená, že ak sa odsúdený vo výkone trestu dobre správa, automaticky to neznamená, že sa polepšil a tým splnil prvú materiálnu podmienku.

Z hodnotenia odsúdeného nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by preukazovali polepšenie odsúdeného vo výkone trestu. Aj napriek tomu, že súčasné správanie odsúdeného je na primeranej úrovni a boli mu uložené štyri disciplinárne odmeny (naposledy v roku 2020), nijako svojou aktivitou nevybočuje z radu, síce režimovo prispôsobených, avšak priemerných väzňov. O polepšení odsúdeného nenasvedčuje ani fakt, že v niekoľkých prípadoch porušil interné predpisy ústavu a bol vyradený z pracoviska pre závažné porušenie pracovnej morálky. U odsúdeného teda možno konštatovať, že sa v podstate adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak doposiaľ nepreukázal zvýšenú snahu po náprave. Plnenie si základných povinností vo výkone trestu je nevyhnutnou podmienkou ako samotnej adaptácie, tak aj celého priebehu výkonu trestu odňatia slobody, čo ale nemožno považovať za prejav jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu. Na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, podmiennečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený sa vplyvom výkonu trestu odňatia slobody polepšil a na slobode povedie riadny život.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, tu sa sťažnostný súd plne stotožnil s názorom prvostupňového súdu, na ktorý bez potreby jeho opakovania odkazuje.

Sťažnostný súd považuje za potrebné k nesplneniu druhej materiálnej podmienky len dodať, že pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti.

Je preto správny postup prvostupňového súdu, ktorý komplexne posudzoval osobnosť odsúdeného, charakter trestnej činnosti aj resocializačnú prognózu odsúdeného. Sťažnostný súd konštatuje, že opakované páchanie totožnej trestnej činnosti (12 krát súdne trestané vrátane spomenutého odsúdenia za trestné činy majetkového charakteru), svedčí o tom, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadané ponaučenie, ktoré by ho primälo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Odsúdený už opakovane vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody, opakovane sa voči nemu uplatnil aj inštitút podmiennečného odsúdenia alebo alternatívne tresty, dokonca bol aj podmiennečne prepustený, čím mu bola daná možnosť preukázať polepšenie a nápravu, avšak túto možnosť odsúdený nevyužil a opätovne sa dopustil trestnej činnosti, za ktorú bol aj odsúdený. Niet prečo sa potom domnievať, že ďalšie podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody splní už svoj zákonom sledovaný účel, nakoľko je nanajvýš zrejmé, že odsúdeného doposiaľ nič nedokázalo motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony.

Vzhľadom na osobu odsúdeného ako mnohonásobného špeciálneho recidivistu s výraznými kriminálnymi sklonmi je možné v jeho prípade vidieť vysoké riziko v prognóze zlyhania. Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života teda ani podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania, t. j. že bude žiť v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon.

S poukazom na uvedené sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.